

Fyrspurningur til Øregaard

Í tinginum hósdagin 12. apríl søgdu tygum, at tað einans eru gamlir menn, ið ikki hava heilsu at vera til skips, og sjúklingar, ið driva útróður í Føroyum. Hetta má sigast at vera ein heldur lógin málbering av einum so erfarnum politikkara sum tygum, ið haraftrat eru lótingsformaður. Tá tygum siga so, so munnu tygum vónandi hava grund og kunleika til tess. Hvørjar útróðarmenn ella hvørja bygd sipa tygum her til?

Sama dag søgdu tygum eisini, at sjómarsmálið er so týðningarmikið, at rúsdrekka-málið blíknar aftur imóti tí. Hvussu meina tygum hetta?

Tit lótingsmenn tóku málið um fólkaatkvøðu um rúsdrekka málið úr hondunum á fólkinum. Eftir tit nú eisini, at sjómarsmálið bert skal avgerast í lótinginum? Og hvat við teimum svorum, sum marknaðarnevnd tingsins hevur fingið frá ymsum feløgum runt landið, sum hava við fiskivinnu at gera? Føroya Studentaskúli (næm ingar) gjørdi í fjór eina Gallupkanning um sjómarsmálið. Segði henda kanning heldur einki? Har vóru eisini sjómenn spurdir, og teirra svar vóru sjálvsögð. Hava slik svar einki virði í tinginum? Eru Føroyar demokratist stýrdar, so hevur meirilutin av fólkinum eisini rett at fáa tað fram, sum hann ynskir skal verða fram. Hvar er javnaðurin hjá tykkum javnaðarmonnum í lótinginum? Hvar er sosialisman? Hvar er bróðralagið? Hvar er frælsi? Tykkara eina frælsi kenna vit. Tað hava tit fleiri hundrad ferðir nýtt í tingsins sali.

Eg kundi sett tygum fleiri spurningar enn, men eg vil biðja tygum og hinar eysturoyar-

itngmenninar um at hyggja í »Fjarðbúgvana«, har serligir spurningar, ið avgjørt treingja til svar, eru settir tykkum eysturoyartingmonnum.

Arni S. F. Joensen.

* * *

Svar til Felagið Hugvekkjarin

Í bløðunum setti Felagið Hugvekkjarin mær herfyri hesar spurningar við, minkagarðinum í Hoydølum:

1. Hvat ætlar kommunan at gera við hetta økið, sum hon hevur keypt aftur frá Bacialao?
2. Hvi fór prisurin upp í 1 millión. Er hesin prisur ikki óvanliga høgur?
3. Hvussu nógv fer uppruddingin at kosta Havnar kommunu?
4. Henda millión varð goldin Bacialao kontant. Hvar fekk kommunan milliónina at gjalda við?

Ad. 1. henda spurningur er fyrst at svara, at kommunan

ikki hevur keypt økið aftur, eftirsum kommunan ongantíð áður hevur átt hetta økið. Johs. Nolsøes legat átti økið, og legatstýrið (sum var kassanevnd býráðsins — ikki býráðið) lat í 1959-60 ognina virðismeta. Henda virðismetan visti eitt virði til stóðdar 64.000 kr.

18. februar 1960 samtykti kassanevndin sum legatstýri við loyvi frá legatarunum at selja ognina í Hoydølum fyri at fáa pening til bygging av legathúsi á Trapputrøðni.

29. februar 1960 varð endaliga samtykt at selja ognina fyri 75.000 kr. treytað av, at kommunan fekk forkeypsrætt, um eigarin seinni ynskti at selja.

Hvat kommunan endaliga ætlar at nýta ognina til, er ikki stóða tikið til enn, men undir keypinum varð samtykt at leggja ognina út til frið. Eisini er samtykt at bjóða niðurtøku av minkabúrunum út og evt nýta økið til ymsk itrótiarendamál eitt nú virkisitrótt (fótbólt).

Ad. 2. Tá býráðið kom í tingingardag við pf. Bacialao um keyp av ognini, varð fyrst

roynt at fáa ognina fyri nógv lægri pris, sumuleiðis vóru Tórshavnar Uttanbiggja Sónar Kommunu og Føroya Landsstýri biðin um at vera uppi í hesum keypi, men bóru seg undan.

Tað, at prisurin varð 1 millión, kom av tí, at annar keypari hevði boðið 1 millión, og skuldi forkeypsrættur kommununar standa við, so var prisurin 1 millión kr.

Á býráðsfundi fyri læstum húrðum 24. apríl 1972 varð samtykt at keypa ognina fyri 1 millión kr., og at leggja málið fyri opnan býráðsfund.

Á almennum býráðsfundi 26. apríl 1972, har 10 limir vóru á fundi, varð við 8 atkvøðum fyri og ongari imóti samtykt at keypa ognina fyri 1 millión kr.

1. maí 1972 gevur Føroya Landsstýri loyvi til keyp og til lantøkuna.

Um prisurin er óvanliga høgur, er kanska ikki lætt at meta um, og eitt rokniestykki kann verða sett upp á ymskan hátt. Eg haldi sjálvur at rokniestykkið FRAMHÁLD Á 8. SÍÐU (1)

FRAMHÁLD FRÁ 5. SÍÐU (1)

aftur til landa — fosturlands alskinn átti hon og vildi bólast heima í gomlum gróti. Sanna var genta í húsinum, sum tað vanliga nevndist, eina tíð í Havn, men kom sær aftur til Skopunar, har hon var á telefonstøðini hjá »Didduni« (Andrea Lowe), ið við sínum skarpa viti ikki bert hevur havt sína ávirkan á Sannu, men heldur eisini á nóg av teim, ið gomul eru í dag.

Heilsan var tó ikki Sonnu ov blíð. Longu sum ung genta hevði hon verið sjúk í beininum av »beinetar« og meinurin av hesum hevur nervað hana alt livið til henda dag. — Hon hevur tó aldri vilja gevast. Lívsviljin hevur altíð verið sterkari enn mótgongan. Hetta siggja vit prógv fyri, tá hon eisini eisini seinri var rakt av mis-happi og óneyðni.

Í 1909 var Sanna vorðin gift við Jákupi hjá Jóanesi, vanliga nevndur »Hviti-Jakkie«, skipara. — Tey fingi 7 børn, men av hesum eru bert 3 synir á lívi. Tveir búgva heima á landi og hin triðji niðri á flatilondum. Sjálf býr hon hjá yngsta soni og sonarkonuni, ið hava heimið á Herðiníe.

M'ssurin av børnunum var tung byrði at bera, tó vann hon á sorgini og mótgonguni við føstu kristin rúgv síni. — Alt legð hon í Harrans hond um byrði so var við ella móti. Lívsvilji og framskygni hevur Sanna vreiðt ógnað.

Eg gruni, at »föðingardagsbarnið« í dag kanska heldur, at heilsan kundi verið nakað betur. — So kundi veri, men tú eigur at minnast til og vera takksom fyri, at tú, me við hoga aldur tín, enn er glogg sum fá. — Enn kann tú bæði lesa og skriva og er færi fyri at halda samband við børn tíni og barnabørn bæði nærri og fjarri. — Hetta er gáva frá honum, ið fyri øllum reður. —

Ynski mítt á hesum hátíðar-

degi skal vera, at Harrin, á lívins kvødsteg tít, gevur tær megi til at hava um hond góða skil tít, so tú — til hin stílli kvøldarsvønur kemur — hevur evni til at gleða teg yvir títini kæru. Ikki bert tær í nánd, men eisini í fjarri burður eru stóð. — Tá tú ikki orkar hetta meira, Sanna, tá er, um eg kenni teg, tær livi í virði ikki meir. —

Vinur.

FRAMHÁLD FRÁ 1. SÍÐU (1)

ingaruppskoti til víðgerðar og síðan til atkvøðugreiðslu, og varð hetta sostatt gjørt.

Undir víðgerðini segði Agnar Nielsen, at hann varð at seta fram broytingaruppskot saman við øðrum tingmonnum hevði slakað fyrri meirilutanum. Hann segði seg hava góðar vónir um gott úrslit í samband við fólkaatkvøðu í málinum.

Kaldar fætur

Knút Wang helt, at einstakir tingmenn nú høvdu fingið kaldar fætur, og tí høvdu sviðið upprunaliga stóðu teirra í málinum.

Hann segði seg onki hava imóti eini fólkaatkvøðu í prinsippinum, men visti á, tað í hesum sambandi vóru ongir generellar reglur at ganga eftir. Knút Wang helt, at her var farið til vildarliga fram.

— Mær tykir tað vera lógð at leggja eina rúsdrekka lóg út til fólkaatkvøðu, segði Knút Wang, og helt, at um talan var um onnur víðurskifti, sum EF, fiskimarkið og trolingina á landleiðini, kundi nógvi borið bod um, at fólkaatkvøða var neyðug.

Knút Wang helt, at mótmælini móti samtykt tingsins í rúsdrekka málinum við 2. víðgerð vóru bløgd og vis; aftur niðurstøðuna í mótmælinum, um at frísla við rúsdrekka skal verða í Føroyum.

—Tað er als ikki talan um

fríslu, segði Knút Wang, men um eina einkarsølu við rúsdandi lógi. Hann helt, at tæi, ið mótmelt høvdu, høvdu mistikið seg stórliga.

Knút Wang visti í víðmerkingum sínum eisini á niðurstøðu hjá tveimur tingmonnum, J. Fr. Øregaard og Hákun Djurhuus, í rúsdrekka málinum fyri 25 árum síðan, og sum var, at vánaligu víðurskiftini vóru galdandi rúsdrekka lóg fyri at takka, Hann helt tað vera lóg, ið, at hesir báðir tingmenn nú vildu ikki broyta rúsdrekka lógina.

Støðuskifti

Kjartan Mohr tók hvassliga til orðanna móti støðuskiftinum, sum nú varð farið fram. Hann helt at okkurt mundi vera uppi í víðurskiftinum, tí teir tilsamans 15 tingmenn, sum vóruð ikki fyri fólkaatkvøðu í málinum við 2. víðgerð, tóktust hava gott grundarlag og rú stóðu teirra, og segði Kj. Mohr seg tí enn minni fata støðuskifti teirra.

Somuleiðis helt Kj. Mohr, at bólkurin, ið sent hevði lótinginum mótmæli í spurninginum, bert vildi hóta, og eftirlýsti samstundis virkseminum hjá teimum, sum sent høvdu mótmælini, við t. d. upplýsandi arbeiði í sambandi við rúsdrekka.

Kjartan Mohr segði, at øll leingast eftir nýggjari rúsdrekka lóg, og upplýsti samstundis, at fútin hevur sagt, at hann onga lóg hevur at ganga eftir, rúsdrekka víðurskiftum víðvikjand! Eisini segði Kj. Mohr seg fara bera óta fyri, hvat fer at henda, um lógaruppskotið við fólkaatkvøðuna fær ikki meiriluta og so státt fellur.

— — —

Uppskotið til nýggja rúsdrekka lóg, soleiðis broytt varð samtykt við 14 atkvøðum, 6 tingmenn atkvøðu nei, meðan 6 greiddu ikki atkvøðu.

Atkvøðugreiðslan fór fram við navnakkali, og atkvøddu hesir ja: Martin Joensen, Hilmar Kass, Jógvann Sundstein, Sigfried Skale, Demmus Hentze, Knút Wang Andreas Djurhuus, J. P. Thomasen, Haldor Hansen, Finnboði Isaksen, Erl. Patursson, Jógvann Durhuus, Hanus við Høgadalsá og Ove Mikkelsen.

Atkvøddu nei: Agnar Nielsen, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Jógvann Olsen, Johs. Olsen og J. Fr. Øregaard.

Atkvøddu ikki: Signar Hansen, Hákun Djurhuus, Hilmar Bech, Tórolvur M. Olsen, Poul J. Olsen og Kjartan Mohr.

Hvat fer fólkaatkvøðan at snúva seg um?

Sambært landsstýrisuppskotið og broytingum tess kemur fólkaatkvøðan, sum ætlast at fara fram í august mánaði, at snúva seg um, hvørt rúsdrekka lógin skal verða sett á stovn, hvørt føroysk bryggjariir skulu fáa loyvi at bryggja sterkt öl, sum í sær hevur minni enn 5 vektprosent av alkohol, samstundis sum öl við stórra alkoholinthaldi skal verða bannað at innflyta, (serstakt lógaruppskot frá Agnar Nielsen, seinni nevndar víðvikjand, við sama orðalagi sum landsskýrisuppskotið fall við 3. víðgerð), um fólk, sum skylda gjaldkomman skatt skulu fáa hendur á rúsdrekka og um greinina í uppskoti landsstýrisins víðvikjand ølklubbum, sum av lótinginum er samtykt at verða srkað í nýggju lógin.

Somuleiðis kemur fólkaatkvøðan at snúva seg, hvørt landsstýrið skal fáa heimild at loyva feløgum, stovnum, o. t. l. at fáa keypikort og keypa rúsdrekka.

Verður nýggja lógin samtykt, fær hon gildi 1. apríl komandi ár.

john.—

REIÐARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð

HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLEÐNABÚÐ
SLEIPISTØÐ
SHELL-ÁVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKALA SKIPASMÍÐJA &
HANDILSVIRKI, SKALA
Skipasmíð. Turkivirki. Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A. København K
Tlf. ASTA 1830. Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík. Føroyar
Telefon 5489. Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

